

43ste jaargang
Nummer 1
Oktober 2019

Van de redactie

Dit is alweer de 43ste jaargang nummer 1. Waar blijft de tijd. Maar eerst wil ik het bestuur van Leuvenheims Belang feliciteren met haar 65-jarig bestaan en hen hartelijk bedanken voor het fraai uitgevoerde 'Hugo' boekje dat alle leden van LB cadeau kregen. Ik vernam dat Nicole al veel aardige reacties heeft mogen ontvangen. Ik hoorde iemand vertellen dat het boekje een vaste plek op het nachtkastje heeft gekregen en iedere keer als het slapen niet lukt, leest zij even een stukje uit 'Hugo'. Van de andere kant weet ik dat er nu ook iemand is die nooit meer een blik in de Schans werpt; want zij las alleen maar 'Met Hugo aan de wandel'.

Zonder Hugo, maar met veel plezier, verhalen en dorpsnieuws, gaan wij deze nieuwe jaargang in. Waarin deze keer geen 'Aangeschoten', maar een 'In gesprek met....' bijna hetzelfde, maar net even anders. En verder zag het er naar uit dat de aanvoer van kopij deze keer wel heel minimaal was, maar op de valreep kwamen er toch nog twee mailtjes binnen met de vraag of men nog op tijd was voor een stukje in de Schans en moest ik zelf aan de slag met aangeleverde gegevens en de vraag: "Lies, maak jij er een mooi verhaal van?" En dat is gelukkig allemaal weer gelukt. En nog op tijd ook! Tot een volgende keer.

Lies Harleman, emm5@xs4all.nl

NB Elders in de Schans foto's en een terugblik op Zomer in Gelderland. Nog even een persoonlijke noot van mij daarbij. Een team in gele hesjes heeft vele aanwezigen gevraagd naar de meest actieve vrijwilliger in ons dorp. Ik was compleet verrast, toen ik halverwege de middag een prachtig boeket kreeg aangeboden. Met dank aan allen die daar verantwoordelijk voor zijn geweest.

Van de bestuurstafel

We hebben nog geen vergadering gehad na de zomervakantie, maar er is al wel het een en ander gebeurd. Op donderdag 12 september heeft een van ons deelgenomen aan de lokale werksessie van Cleantech Regio: *hoe gaan we op een duurzame manier elektriciteit opwekken? Waar komen windmolens en zonnenvelden.* En op 25 september hebben we deelgenomen aan de voorlichting over de vrijwilligers verzekering van de gemeente Brummen.

Jubileum Leuvenheims Belang

Op 20 september 2019 bestond het Leuvenheims Belang 65 jaar. De buitenbios was op dezelfde dag gepland, dus een combinatie lag voor de hand. Voorafgaand aan de film werd het eerste exemplaar van het boekje "*Hugo verhalen*" overhandigd door Mark Donatz en Nicole Regelink aan wethouder Jolanda Pierik. Dit boekje is geschreven door Nicole en is een cadeau voor alle leden van Leuvenheims Belang vanwege het 65-jarig jubileum. Het tweede exemplaar was voor de wijkfunctionaris Hans de Geest. In de week daarop hebben de bestuursleden de boekjes bij alle leden van het Leuvenheims Belang in de bus gedaan.

Buitenbios

m.m.v. Petra Kuppens, Jacqueline Oldenziel en Annet Wichers

De buitenbios vond voor de derde keer plaats in het amfitheater bij De Rietgors. Gelukkig waren de weergoden ons dit jaar gunstig gezind en was het de hele dag stralend weer en zou het droog blijven, maar wel snel afkoelen. Om half acht kwamen de eerste bezoekers al binnenstromen. De jeugd installeerde zich achter het amfitheater op dekens, kleedjes e.d. met de nodige versnaperingen die ze 's middags hadden ingeslagen. Leuk om te zien. We mochten ook dit jaar weer ruim 40 bezoekers verwelkomen. Na het uitreiken van het jubileumboekje van het Leuvenheims Belang startte de film 'Le grand bain'. Een Franse film, met Nederlandse ondertiteling, waarin een groep gedeprimeerde veertigers, allen op de rand van een midlife crisis, besluit het eerste lokale mannenteam synchroonzwimmers te vormen. Samen vormen ze een hecht team en zijn ze er voor elkaar. Langzamerhand krijgen ze weer het gevoel dat ze er toe doen.

Ondanks sceptische reacties van familie en vrienden besluiten ze als team voor Frankrijk uit te komen op het WK synchronzwemmen. En zoals we nu inmiddels weten winnen ze deze. Het was erg gezellig en leuk om al genietend van zelf meegebrachte snacks en drankjes met z'n allen naar een film te kijken. Het koelde inderdaad heel snel af en de meegenomen dekentjes waren echt nodig. Na afloop ging ook iedereen snel naar huis om weer lekker warm te worden. Wij kijken met veel plezier terug op deze avond en hopen volgend jaar weer een groot publiek bij de buitenbios in Leuvenheim te mogen ontvangen. Rest ons nog te bedanken: Leuvenheims Belang en de Culturele Stichting Brummen voor de sponsoring, het scherm en de beamer, De Rietgors voor het gebruik van plein en de geluidsinstallatie en Bert Becker, Chris ter Hedde, Hans Boot en Marijn Singer voor de hulp bij het geluid en de techniek.

Samenwerking Buurthuis, Oranjecommissie en LB

Onlangs zijn de vertegenwoordigers van de besturen van de Oranjecommissie, het Buurthuis en Leuvenheims Belang weer bijeen geweest om verdere activiteiten samen te bespreken. Zo staat er op 1 november weer een proeverij gepland. Ditmaal van de wijngaard uit Dieren en zijn er al ideeën geopperd voor 21 december, als 3FM Serious Request* door Leuvenheim komt.

Rabobank

Hopelijk hebben veel Rabobank leden uit Leuvenheim begin september op het project bijenlint gestemd. De cheque is nog niet officieel aan ons uitgereikt, maar inmiddels is wel bekend dat de actie € 241,71 heeft opgebracht.

Tot zover de mededelingen vanuit het bestuur.

Ina Boot, secretariaat@leuvenheimsbelang.nl

Tel. 0575-564953

Kerstworkshop Leuvenheims Belang

Het lijkt nog heel ver weg, maar voor je het weet is het weer zo ver.....KERST! En daarom gaan we dit keer bloemschikken in kerstsfeer. Wederom onder leiding van Dianne van Zijtveld.

Datum: Woensdag 11 december 2019
Plaats: Het Buurthuis, Arnhemsestraat 117, Leuvenheim
Tijd: 19.30 uur tot ongeveer 21.30 uur
Kosten: € 30,- inclusief materialen + koffie/thee met wat lekkers
Onderwerp: Kerstboom op houten standaard (impressie, zie foto)

Iedereen die mee wil doen kan zich opgeven bij Karin Hafkamp, vóór 5 december, via een mail naar: bert-en-karin@hetnet.nl) of stuur een whatsapp naar: 06-15530361

In memoriam

Op 7 augustus ontving wij een mail waarin Bert v.d. Wijer en zijn dochters Manuela en Samantha bericht deden van het overlijden van hun vrouw en moeder, Marietje v.d. Wijer.

Op 27 september kwam er een onverwachts einde aan het leven van Freerk Popma Hij is 93 jaar geworden en was daarmee de oudste inwoner van Leuvenheim. In Schans nummer 3, van de vorige jaargang, hebben we nog uitgebreide aandacht mogen besteden aan deze markante dorpsgenoot.

Wij condoleren de nabestaanden en wensen hen sterkte met dit verlies.

Plant nu bloembollen voor bijen, hommels en vlinders in het voorjaar!

door Claire Vos

Als de temperatuur in het voorjaar stijgt worden vlinders, hommels en bijen wakker en hebben honger! Juist in het voorjaar zijn bolgewassen belangrijk, omdat het zulke vroege bloeiers zijn. Honingbijen, wilde bijen en hommels verzamelen nectar en stuifmeel, terwijl ze en passant de planten bestuiven. De vlinders die je in het voorjaar als eerste ziet, zijn de winter op een beschutte plaats doorgekomen, zoals de citroenvlinder, dagpauwoog en kleine vos. In je eigen tuin kan je bijen en andere bestuivers gemakkelijk helpen. Word een schakeltje in het natuurnetwerk en draag zo bij aan het herstel van de biodiversiteit in het landelijk gebied.

Het najaar is hét seizoen om voorjaarsbollen te planten, zoals: krokussen, sneeuwroem, sneeuwkllokjes, winterakonieten, blauwe druifjes en botanische tulpen. Het kan in het grasland maar natuurlijk ook in de border, of een flinke groep boshyacinten onder je (fruit)boom. Kies voor soorten die verwilderen, zodat je er vanzelf steeds meer krijgt.

Koop alleen biologische bloembollen! Bij de teelt van bloembollen wordt meestal veel gif gebruikt en daar kunnen de vlinders en bijen niet tegen.

Biologisch geteelde bloembollen zijn bijvoorbeeld verkrijgbaar bij: www.naturalbulb.nl, www.ecobulbs.nl, www.huibertsbloembollen.nl. Ook de Warande in Laag-Keppel heeft een aantal biologische bollen (www.sterkebollen.nl).

Succes allemaal!

Grandioos Spelletjes Festijn!

door Jeroen Booij, namens de Oranjecommissie

Aan alle kinderen van Leuvenheim

Hou jij van spelletjes spelen? Nee, niet op de computer of iPad, maar met knikkers, hamers, kegels, ballen of een echte buks? Dan moet je op zaterdagavond 2 november of zondagmiddag 10 november naar het Buurthuis komen. Daar staan een heleboel spellen klaar om gespeeld te worden. Tegen je vriend of vriendin, broer of zus, of tegen je vader of moeder. Want die mogen ook meedoen - als ze dat tenminste durven.

We hebben voor dit jaar bedacht om een spelletjeskamp te organiseren, een soort zeskamp zoals op het Oranjefeest in de zomer, maar dan in miniformaat. Voor 3 euro kun je een strippenkaart kopen om deel te nemen aan zes spelletjes en als je dat goed doet, win je een prijs. Je kunt natuurlijk ook gewoon losse spelletjes spelen en je lievelingsspel gewoon zo vaak doen als je wilt.

Er is ook weer een bingo (ook al met leuke prijzen) waaraan iedereen uit Leuvenheim en directe omgeving mee kan doen. Limonade en allerlei drankjes worden ondertussen ingeschonken en bitterballen en loempia's rondgebracht, je koopt een schoteltje voor een euro. We hopen je te zien!

Zaterdag 2 november vanaf 19.30 uur

Zondag 10 november vanaf 14.00 uur

Tot dan!

Uit de school geklapt

mededelingen vanuit De Rietgors door

Bert Becker en Marisa Verdegaal

Het schooljaar 2019-2020 is alweer even onderweg en de leerlingen en het team zijn weer enthousiast aan de slag. De ‘omgekeerde’ tienminutengesprekken hebben alweer plaatsgevonden, waarin ouders samen met de leerkrachten bespreken wat er nodig is om elke leerling zo goed mogelijk te laten functioneren. In de moestuin wordt intussen volop geoogst en hiervan maken de leerlingen de heerlijkste gerechten, zoals gevulde pattisons, pompoen-crèmesoep en appelmoes.

Het lopende jeelo-project “Omgaan met elkaar” gaat over het waarden van verschillen tussen mensen. De leerlingen denken na over de volgende vragen: hoe ga je met elkaar om op school, thuis, in de buurt en in de maatschappij? Heb je respect voor elkaar? En zijn we – onder de uiterlijke verschillen – eigenlijk wel zo verschillend? Elke groep volgt opdrachten binnen het thema op het eigen niveau. Voor groep 1/2 staat samen spelen centraal. Mathilde Maas, dramadocent uit Leuvenheim en moeder van Teun en Matthias, geeft een workshop over het uiten van verschillende gevoelens en opkomen voor jezelf. Met Lies Harleman hebben wij ‘in de spiegel gekeken’ en portretten geschilderd. De leerlingen van groep 3/4/5 kijken vooral naar de omgangsvormen in de klas en in het gezin. Ze leren over verschillende soorten gezinnen en ook hoe gezinnen vroeger samen leefden. Om het verschil te begrijpen zijn de leerlingen naar het Openluchtmuseum in Arnhem geweest. De leerlingen van groep 6/7/8 leren over de samenleving. Hoe zorgen we ervoor dat we fijn samen leven, terwijl we niet allemaal hetzelfde zijn en denken? Ze kijken naar verschillen qua uiterlijk, geloof en rituelen. In de kerk in

Brummen hebben de leerlingen uitleg gekregen over het christendom. Twee medewerkers van het Meldpunt voor Discriminatie hebben les gegeven over vooroordelen en discriminatie. En vluchteling Rhana, uit Syrië, heeft een indrukwekkend verhaal verteld over haar leven. De link met onze eigen geschiedenis wordt gelegd door gezamenlijk het dagboek van Anne Frank te lezen. De leerlingen zijn ook nog op bezoek geweest bij AZC school De Waaier in Zutphen. Ze kregen als opdracht een spelvorm te bedenken waarmee zij de kinderen van asielzoekers iets over Nederland kunnen leren. ‘Ontmoeten’ stond hierbij centraal, voor beide groepen kinderen.

Na de herfstvakantie starten de leerlingen met het volgende project: “Maken van je eigen product”. We gebruiken dagelijks allerlei producten. Wie maken die producten? En hoe zien de productieprocessen eruit? Van boom tot papier; van plant tot textiel; van graan tot brood en van klei tot aardewerk. Kinderen gaan ook zelf aan de slag om een ‘product’ te maken. Denk aan koekjes en schalen door de kleuters tot kleding en meubels door kinderen uit de bovenbouw. Mocht u kennis en vaardigheden bezitten over één of meer van bovengenoemde productieprocessen en vindt u het leuk om dit te delen met onze kinderen, laat het ons weten. Wij leren ook graag van u!

Tijdens het feest, dat ter afsluiting van het schooljaar werd gehouden op donderdag 18 juli, werd een prachtig gedicht voorgedragen voor alle ouders en belangstellenden. De kinderen mochten allemaal een deel van het gedicht omhoog houden, zodat de dichter het kon voorlezen. Met veel plezier en trots plaatsen wij dit speciaal door de Brummense dorpsdichter EVA, voor De Rietgors, geschreven gedicht.

Het nest

*Als een vogel nieuw in het nest
begin je met proberen,
kijken samen helpen in de tuin
je handen leren van het zand
je tekent voor het eerst je naam
en verzint daarbij weer een verhaal
je speelt de wereld rond*

*Als een vogel warm in 't nest
groeit je verder, zing je hoger
bouw je letters aan elkaar
je springt touwtje op het plein,
ontdekt hoe cijfers torens worden
en vraagt: "waar komt de zon vandaan?"
zo groeit je in 't ruime nest
en de wereld? die groeit mee*

*Als een vogel te groot voor 't nest
klim je langzaam omhoog
je oefent werken met elkaar
maar zoekt je eigen plattegrond
je begint zelf een geschiedenis
je kijkt nog even achterom
daar ligt het nest, maar jij gaat door
kijk wereld: ik kan vliegen*

een gedicht van de Brummense dorpsdichter EVA

Een heel gelukkig bruidspaar aan de Eendrachtweg

Op donderdag 23 mei fietste ik door de Eendrachtweg toen ik daar bijna letterlijk een wandelend stel tegen het lijf liep, dat mij tot stoppen maande, waarop ik vroeg of ze mij moesten hebben? “Ja” was het antwoord: “Wij willen in de Schans, want wij gaan morgen trouwen en hebben wel een leuk verhaal!” “O, dat is mooi, maar de huidige Schans ligt net bij de drukker, dat gaat dus niet meer lukken. Voor de volgende Schans kom ik bij jullie aan”. Maar toen dat zover was, trof ik alleen de bruidegom thuis, zijn kersverse echtgenote zat voor drie maanden in Turkije. Inmiddels zijn we bijna vijf maanden verder en kan het verhaal van Saskia de Bruin (54) en Corrie Elshof (56) eindelijk in de Schans.

Saskia en Corrie waren respectievelijk 16 en 18 toen ze elkaar in het Buurthuis leerden kennen. Het was geen liefde op het eerste gezicht, maar een jaar later was het dan toch ‘aan’. Bijna vijf jaar heeft deze verkering geduurd, die dan weer aan en dan weer uit was. Daarna zijn beiden hun eigen weg gegaan en elkaar uit het oog verloren. Saskia beleefde diverse relaties, maar daar bleek toch altijd weer een einde aan te komen, was het niet door haar, dan wel door hem.

Corrie trouwde, kreeg drie kinderen, maar uiteindelijk hield het huwelijk geen stand en scheidde het stel.

In 2010 zocht Corrie via Facebook contact met Saskia. Een afspraak werd gemaakt en tijdens een gezellig etentje is er heel wat bij gekletst. Maar de kriebels die er bijna 40 jaar geleden waren, zorgden nog niet voor de nodige vlinders. Ze kwamen er echter wel achter dat ze nog lang niet waren uitgepraat. In december van dat jaar zochten ze elkaar weer op en vanaf dat moment wisten ze zeker dat ze elkaar niet meer los zouden laten.

Ze trouwden op maandagmorgen 18 februari van dit jaar - de geboortedag van haar moeder - 's morgens om half tien voor de wet op het gemeentehuis in Brummen. Ze waren niet het enige bruidspaar. Het was een drukte van belang. Tot overmaat van ramp kwamen ze er achter dat ze de ringen waren vergeten en moesten ze rap naar huis om die te halen. Nipt op tijd stonden ze voor de ambtenaar en kon het burgerlijk huwelijk gelukkig doorgang vinden.

Aangezien Corrie uit een familie komt, die wel van een feestje houdt, bleef het wat hem betreft niet bij die ene maandagochtend op het gemeentehuis. Saskia vond het prima, maar wilde dan wel heel graag in de kerk trouwen. En dan graag met dominee Breukelaar als voorganger, de man waarbij ze in het verleden ook belijdenis heeft gedaan.

Het was een stralende dag, die 24ste mei. De huwelijksinzegening in de Pancratiuskerk in Brummen vond 's middags om half twee plaats. Als grote verrassing zongen de beide dochters van Corrie een prachtig lied, waarbij vader, maar ook anderen het niet droog hielden.

Daarna ging het naar de Vroolijke Frans, waar de koffie met het gebak al klaar stond en men even later kon genieten van een heerlijk buffet. Om zes uur kwam er een einde aan een niet alleen mooie, maar ook heel gezellige middag. Het was zo gezellig geweest, dat het bruidspaar zich geen tijd had gegund om voldoende te eten en daarom na afloop nog maar een pizza is gaan eten in de pizzeria in Brummen.

Saskia en Corrie wonen nu samen in het huis waar Saskia altijd met haar moeder heeft gewoond. Drie maanden per jaar verblijft Saskia in Turkije waar zij prima gedijt vanwege de ziekte MS die haar parten speelt. Saskia is naast dierenliefhebster verzot op lezen en zwemmen en speelt bridge bij de bridgeclub *I love bridge* in Eerbeek, waar zij tevens voorzitter van is.

Corrie is werkzaam in continudienst bij de kartonfabriek in Eerbeek, waar hij hoogwaardig vouwkarton produceert. In zijn vrije tijd kijkt hij graag naar voetbal en darten. Samen struinen ze graag rond op rommelmarkten waar zij op zoek is naar olifantjes en hij naar kleine autootjes. En voor de rest hopen ze dat het met de gezondheid van Saskia nog heel lang goed mag gaan, zodat ze nog heel lang van elkaar kunnen genieten: "We hebben nog heel wat in te halen!"

LH

In gesprek met.....

Inge Speklé.....

Het was de bedoeling dat dit een artikel zou worden voor de rubriek 'Aangeschoten'. Maar Inge gaf al aan dat zij geen schrijfster is en bedacht dat ik met wat steekwoorden wel uit de voeten zou kunnen. 'Aangeschoten' is echter bedoeld voor dorpsgenoten, die zelf een leuk en persoonlijk verhaal willen schrijven, waar ik vervolgens alleen maar eventuele tikfoutjes uit hoeft te halen. En zo ontstond bij mij het idee om het 'In gesprek met.....' maar weer eens van stal te halen.

Hoe het begon.....

Begin oktober ontving ik op mijn mobiel een appje: *'Beste Lies.....ik heb een plan voor de wintermaanden. Het lijkt mij een leuk idee om mensen met elkaar te verbinden, in contact te brengen. Hoe? Door twee keer in de maand een Amerikaanse maaltijdparty te organiseren. Iedereen die komt brengt wat mee, er zijn dus geen kosten. Ik zou graag mijn ideeën uitrollen om te kijken of er belangstelling voor is.....'*

Waarop ik reageerde met: *'Leuk, maar zou je je even bekend willen maken, want ik heb geen flauw idee van wie dit bericht afkomstig is...'* *'Sorry Lies, ik ben Inge en woon aan de Metelerkampweg 27.'*

Om een lang verhaal kort te maken, vier dagen later zat ik bij Inge aan tafel en mijn eerste vraag was hoe ze in vredesnaam aan mijn mobiele nummer kwam." "Vanuit de Zomer-in-Gelderland-groepsapp, die in het leven is geroepen ten behoeve van alle vrijwilligers die mee hebben geholpen. Maar laat ik mij eerst even voorstellen: Ik ben Inge Speklé, woon sinds een jaar in Leuvenheim samen met Rene Breedveld en onze hond Silky en heb een leuke baan bij Achmea Centraal Beheer in Apeldoorn. Ik ben zeer creatief, dol op de natuur, wandelen, fietsen, koken en bakken en vind het leuk om contact te maken met nieuwe mensen en te verbinden. Kortom, ik zorg graag voor mens en dier". Waarop mij meteen ontvalt: "Jij zou een goeie zijn voor een bestuursfunctie bij Leuvenheims Belang".

"Nou, nee, daar heb ik toch helemaal geen verstand van?" "Inge, daar hoeft je helemaal geen verstand van te hebben. Zelf werd ik 29 jaar geleden in het bestuur gevraagd en wist van toeten noch blazen wat dit

dorp betreft, maar het is dé manier om een dorp en haar inwoners te leren kennen en actief bezig te zijn. Ik zou er toch maar eens over nadenken. Je hoeft niet meteen voorzitter, secretaris of penningmeester te worden. Begin gewoon als lid en je rolt vanzelf overal in en wie weet wat voor moois daar uit groeit. We kunnen in ieder geval beginnen met een verhaal in de Schans, vertel van je leuke plannen en ideeën en je hebt het hele dorp binnen handbereik”.

Inge: “We horen het overal in het nieuws; jonge en oudere mensen die zich eenzaam voelen. Maar eenzaam, zo wil toch niemand zich voelen? Zo ontstonden er ideeën in mijn hoofd; wat kunnen wij hier aan doen? We zouden een High Tea kunnen organiseren of een Amerikaans diner - iedere bezoeker brengt wat lekkers mee in overleg met elkaar. Of een leuke wandeling maken met aan het eind wat lekkers. Allemaal leuke ideeën, maar is daar ook behoefte aan? O, ja, en zouden we ook niet een spandoek in ons dorp moeten ophangen waarin we ons medeleven betuigen aan onze Leuvenheimse boeren?”

Ik merk wel, dit is een dame waar ons dorp wat aan heeft. Inge hoopt natuurlijk op reacties vanuit het dorp. Al zouden het er maar één of twee zijn die Inge verder willen helpen met het op touw zetten van haar plannen. Het is een begin. Wij hopen beiden dat dit wat los maakt, andere mensen misschien op nog meer of andere ideeën brengt. Bij mij is inmiddels ook wel wat gaan broeien, maar laten we het hier eerst maar bij laten. Ik zou zeggen neem contact op met Inge via haar e-mailadres Ingeborg.spekle@gmail.com

Ik bedank Inge voor het leuke gesprek, ik wens haar veel succes en keer met een blij gevoel huiswaarts.

LH

“Uitgelicht”

In de rubriek “Uitgelicht” vestigt Paul Opdam onze aandacht op bijzondere verschijnselen uit het rijke landschap in en rond Leuvenheim. Paul woont aan de Hoofdstraat en is van beroep landschapsecoloog. Tot aan zijn pensionering werkte hij als hoogleraar in Wageningen. Hij maakt deel uit van het Landschapsnetwerk Brummen. Meer weten over het Brummens landschap? Kijk op www.landschapsnetwerkbrummen.nl

Onkruid

Als je het wil zien, zie je het overal. Onkruid. Woorden die met “on” beginnen, ontkennen het woord dat erop volgt. Een onwillig iemand wil niet, iets dat onwaarschijnlijk is zal waarschijnlijk niet gebeuren, als je je onzeker voelt voel je je niet zeker. Maar willen we met onkruid zeggen dat het geen kruid is? Nee, we bedoelen nog iets anders. “On” duidt hier op afkeuring, denk aan woorden als onweer, ondier of onmens. Onkruid is een kruid dat wordt afgekeurd. Dus, of een soort plant tot het onkruid wordt gerekend bepalen we zelf, dat zit in ons hoofd. Wat de een onkruid vindt, is voor de ander een mooie plant om van te genieten.

In mijn tuin staat een mooi voorbeeld van onkruidwillekeur: de *ruige anjer*. Dit is een in Nederland zeldzame soort anjer. De kleine paarsroze bloemen komen na elkaar uit een bladschede tevoorschijn. De ruige anjer is in ons land zo zeldzaam dat hij op de rode lijst van beschermde plantensoorten staat. In onze regio komt hij voor, maar is sterk achteruit gegaan. Je kunt er echter zaad van kopen in de gespecialiseerde zaadhandel. Dat deed ik en ik zaaide het uit in onze natuurtuin. Dat is het deel van onze tuin waarin we zoveel mogelijk op natuurlijke wijze bloemrijke graslanden ontwikkelen. We helpen soorten die er niet vanzelf komen een handje door ze te zaaien. Vaak komen ze niet op, dan is het nog niet geschikt of het weer is ongunstig om te kiemen. Maar de ruige anjer kwam op en bloeide. En produceerde zaad. De soort breidde zich uit in de natuurtuin. Elk jaar weer bloeien er tientallen ruige anjers. We genieten ervan: deze soort is allesbehalve onkruid, we zijn er juist heel blij mee.

Maar wat gebeurde er? Er kwamen wel eens uitgebloeide en afgeknipte stengels van de ruige anjer op de composthoop.

Bijvoorbeeld doordat ik de composthoop afdek met hooi. Met dat hooi kwam wel eens wat zaad mee, en dat kwam dan met de gerijpte compost op de groentebedden. De ruige anjer bleek onze moestuin ook heel prettig te vinden. Hij komt overal op, in de percelen met groente of bij de frambozen en aardbeien. Op de foto staat een groepje jonge planten die dit jaar zijn gekiemd en volgend jaar gaan bloeien, net naast de frambozen. Zijn we daar blij mee? Soms. De ruige anjer mag blijven staan als hij niet in de weg staat. Bij de frambozen geen probleem. Maar elk jaar weer ruk ik tientallen jonge plantjes van deze rode lijst soort tussen de groenteplanten uit. Daar vind ik de soort onkruid, hij woekert erop los en verdringt mijn kwetsbare groenteplantjes.

Kent u ook van die voorbeelden van plantensoorten die u op de ene plaats als onkruid uitrukt, want daar ongewenst, en op de andere plaats juist als bijzonderheid koestert? Het fijne van zo'n voorbeeld is dat het laat zien dat onkruid in ons hoofd zit. Wij bepalen of een bepaalde plant op een bepaalde plaats onkruid is. Dat betekent dat we ook kunnen besluiten dat een bepaalde plant in onze tuin of oprit geen onkruid is, en dat hij niet per se weg hoeft, en zeker niet met gif bestreden hoeft te worden. Voor het onkruidprobleem in onze tuin bestaat een eenvoudige remedie: besluiten dat onkruid geen onkruid is, dan heb je er ook geen last meer van.

Zomer in Gelderland en het saamhorigheidsgevoel

door Lies Harleman

Het was me het dagje wel, die 15de augustus. Weken van te voren waren we al aan het vergaderen, plannen werden gemaakt, bedrijven benaderd die we wel eens nodig zouden kunnen hebben en het aantal vrijwilligers dat zich aanmeldde om voor en/of tijdens die dag te komen helpen, groeide intussen gestaag. Zorgen waren er ook: zou het lukken om 300 man publiek op de locatie te krijgen? De helft van het dorp is met vakantie! Het waren er uiteindelijk meer dan 600. Ook zaten we met elkaar te gissen: wat zou de opdracht zijn? Het moest iets te maken hebben met de geschiedenis van Leuvenheim. De ene helft van het team dacht aan een café (Leuvenheim had er ooit drie) de

andere helft was er van overtuigd dat we een stationnetje zouden gaan bouwen. Het werd uiteindelijk de Wildbaan.

In iedere uitzending vanuit welk dorp of gehucht ook, roemde men de saamhorigheid. En inderdaad, ook in Leuvenheim bruiste het van de saamhorigheid. Ik heb mensen de handen uit de mouwen zien steken, die ik anders nooit ergens tegen ben gekomen. Het was echt geweldig. En niet alleen op het schoolplein. In het naaiatelier van Yvonne Hekker, werd er hard gewerkt aan 300 mutsen. En wat heerlijk dat ons dorp toch over zoveel handige timmerlieden beschikt. Een tweede Wildbaan groeide onder hun handen.

Jammer dat we vlak voor de uitzending met zijn allen in de stromende regen hebben moeten staan. In alle 20 uitzendingen is ons dorp het enige geweest dat dat is overkomen. Maar voor de rest was het een superdag waar we met heel veel plezier op terug kijken.

We willen dan ook iedereen bedanken die zo enthousiast heeft meegewerkt om deze dag tot een succes te maken. En niet te vergeten de bedrijven waar we gratis en voor niks de nodige spullen konden halen (Waanders, Campo, Van der Bijl, kleding verhuurbedrijf), waar we gebruik konden maken van de beschikbare ruimte (naaiatelier Hekker, de school) en Jumbo, Bas Jansen, Blokker bakkerij De Winkel en Aaldering, die een bijdrage leverde voor de lunch. En met een opbrengst van 800 euro, kunnen ze in het Buurthuis aan de slag.

En nu maar hopen dat we dat saamhorigheidsgevoel een beetje vast kunnen houden. Aan Leuvenheims Belang, de Oranjecommissie en het Buurthuisbestuur zal het niet liggen, er liggen al weer plannen klaar. Zie de agenda elders in dit blad.

Nagekomen bericht

Twee dagen voor het ter perse gaan van deze Schans werden we opgeschrikt door het bericht van de vreselijke brand aan het Marktplein in Brummen. Twee van onze sponsors van Zomer in Gelderland; de eigenaren van bakkerij De Winkel en Blokker zijn in één klap alles kwijt. Wij leven mee met beide families, maar ook met de andere slachtoffers.

Agenda

- 1 november, wijnproeverij in het Buurthuis**
- 2 november, spelletjesavond aanvang 19.30 uur**
- 10 november, spelletjesmiddag aanvang 14. 00 uur**
- 19 december, kerstfeest op het schoolplein**
- 21 december, Serious Request***

***3FM Serious Request**

3FM Serious Request is een jaarlijks terugkerende actie van de Nederlandse radiozender 3FM waarbij geld wordt ingezameld voor projecten van Het Nederlandse Rode Kruis. De actie wordt sinds 2004 jaarlijks gehouden in de week voor Kerstmis.

Het evenement had jarenlang de vorm van een glazen huis, waarin enkele dj's vijf of zes dagen zonder eten werden opgesloten.

In september 2018 maakte 3FM bekend te stoppen met het *Glazen Huis*. Er zou een vernieuwde opzet komen, onder de naam **3FM Serious Request: De Lifeline** waarbij dj's te voet door het land trekken om verslag te doen van acties voor het goede doel.

Van 18 tot 24 december wordt er gelopen van Goes naar Groningen. Op zaterdag 21 december komen de dj's door Leuvenheim. Het thema van dit jaar is mensenhandel.

<p>De volgende Schans komt uit op vrijdag 13 december Kopij graag aanleveren vóór zaterdag 30 november Redactie: Lies Harleman, Arnhemsestraat 149 E-mail: emm5@xs4all.nl Telefoon: 0575-562522 of 43400472</p>
--

